

SPRAVODAJ

OBČASNÍK ŠTVRTOČANOV

VI. ročník 2. číslo

Júl 2010

TRADIČNÁ ŽATVA 2010

Ctiť odkaz svätých Cyrila a Metoda

Na území dnešného Slovenska bolo kresťanské učenie rozšírené už pred príchodom solúnskych bratov Cyrila a Metoda. Kresťanstvo do tejto oblasti, nášho regiónu preniklo ešte v období Rímskej ríše, čo dokazujú viaceré archeologické nálezy, napríklad z oblasti Bratislavy-Rusoviec, Nitry Bojnej či odkrytie ranokresťanskej kaplnky na Devíne zo č. storočia nášho letopočtu.

Kresťanstvo začalo výraznejšie prenikať medzi Slovanov na území súčasného Slovenska v prvej tretine 9. storočia, čo dokazuje napríklad kostol v Nitre, ktorý bol vysvätený salzburským biskupom. Veľkým prínosom byzantských kresťanských vierozvestov Cyrila a Metoda bolo to, že šíрили Kristovo učenie pre našich predkov v ľuďom zrozumiteľnom slovanskom jazyku. Konštantín (Cyril) ešte pred odchodom na misiu vytvoril písmo, prispôbené pre slovanskú hlaholiku a preložil základné state s kresťanskou vieroukou. Po takejto

príprave prišli obaja zvestovatelia viery v roku 863 na územie Veľkej Moravy.

Obyvateľstvo nášho územia spolu s miestnou vládnuou mocou byzantskú misiu prijalo. Misiiu Cyrila a Metoda na Veľkej Morave naši predkovia získali neoceniteľné bohatstvo, priam nové dimenzie duchovného života. Popri Konštantínom vytvorením novom písme hlaholike solúnski bratia dosiahli počas návštevy v Ríme v roku 868 u pápeža Hadriána II. aj schválenie staroslovienčiny ako štvrtého liturgického jazyka západnej cirkvi, v ktorom sa mohli vykonávať kresťanské obrady popri latinčine, gréčtine a hebrejčine. Táto skutočnosť, ako aj titul arcibiskupa, ktorý Metodovi udelil pápež Hadrián II., svedčí o úspešnosti misie.

Duchovný odkaz svätých Cyrila a Metoda, spolupatrónov Európy, je silný aj v súčasnosti. Dodnes sú zdrojom nábožnosti, solidarity a slovanskej vzájomnosti najmä pre Slovákov, Moravanov, Čechov, Bulharov či Macedóncov.

Štefan Žáry

Návšteva

Zas vkročili sme do leta,
čo pokosenou trávou vonia,
horúci vzduch sa trblieta
a poľné kvety nektár ronía.
Nuž zavítal som do Pohronia,
kde hojdala ma kolíska,
kde všetky spieže detstva zvonía
a každá z nich má poíska.

Tak navštívil som Bystricu,
tú sivú húsku chocholatú,
Bystricu - skvostnú ihlicu,
vše pripínanú na kravatu,
dukátni dejím nezavíatu,
čo povíchríca nezraní.

Ešte som patríl vidieku
a už som ľúbil toto mesto,
čo malo zvláštnu mentieku,
krojené čižmy s tmavou vestou.
Ono mi bolo druhým hniezdom,
tou blízkou-znáμου cudzinou,
tak rád som k nemu mieril cestou
v batohu, peši, drabinou.

Hron, rieka moja spanilá,
kde hviezdne stáda vodu pijú,
to ty si láskou nabíla
rodného srdca batériu,
učila, jak sa kytky vijú
z rezedy, púpav, fialiek,
predstavilas mi poéziu,
kráľovnu svojich rusaliek!

Nové kontakty, ďalšie tendre

Bol by som nesmierne rád, keby som ako starosta obce mohol potvrdiť slová odchádzajúceho premiéra o tom, že po voľbách odovzdáva republiku novej vláde „v dobrej kondícii“, podarilo sa premôcť vplyv hospodárskej krízy. Je pravda, že niektoré makroekonomické ukazovatele sú optimistickéjšie, ako obdobné výsledky z minulého roka, ale pravda je aj to, že vláda pred parlamentnými voľbami zatajovala skutočný stav rozpočtu, čo spôsobilo, že samosprávy sa dostali do beznádejnej, kritickej situácie. Vláda totiž až po voľbách priznala, že v dôsledku vysokej miery nezamestnanosti a stagnujúcich príjmov zamestnancov je obrovský, až miliardový výpadok v príjmoch štátneho rozpočtu na daniach fyzických osôb. Táto skutočnosť priamo ohrozuje fungovanie a chod tak miestnych, ako aj krajských samospráv, veď – ako je známe – po decentralizácii v roku 2004 obce dostávali ako dotáciu zo štátneho rozpočtu vyše 70 percent z daní fyzických osôb, a kraje približne 23 percent z týchto príjmov. Výpadok miliardy eur v štátnom rozpočte v prípade obce Štvrtok na Ostrove znamená toľko, že na mesiac majú a jún oproti 40-tisícovému plánu sme dostali na chod obce len 10-tisíc eur, čo spôsobuje obrovské problémy pri zabezpečovaní aj tých najzákladnejších služieb občanom. Nezostáva nám nič iné, len dúfať, že nová vláda nájde riešenie na vzniknutú situáciu, ktorá je neznesiteľná predovšetkým pre malé obce, ktoré sa dostali na okraj bankrotu.

Je mi zo srdca ľúto, že ako prvú, túto zlú správu som musel napísať do tohto vydania Spravodaja, ale tak, ako aj ostatní členovia miestneho samosprávneho zboru, aj si myslím, že niet dôvodu zamlčovať takéto skutočnosti pred našimi občanmi. Zvlášť preto, lebo mi je zo srdca potešiteľné, že môžem pokračovať už v dobrých správach, veď napriek hore uvedeným skutočnostiam začaté projekty v našej obci nie sú ohrozené. To znamená, že pokračujeme

v rekonštrukčných prácach na miestnej škole, takisto podľa plánu pokračuje investor vo vybudovaní kanalizácie, a myslím si, že je to dobrá správa pre všetkých občanov našej obce. Rád by som sa poďakoval v tejto súvislosti všetkým našim občanom, ktorí chápu, že k takýmto prácam patria aj určité nepríjemnosti, rozkopané chodníky a ulice, ale to je len dočasný stav, a samotná investícia bude potom slúžiť nie len nám, ale aj nasledujúcim generáciám.

V tejto súvislosti však má obecný úrad jednu veľkú prosbu k občanom. Poniemktorí iniciatívne sa chopili terénnych opravných prác, ale tak, že zakopali jamy medzi cestou a chodníkom. V tejto súvislosti treba mať na pamäti nedávne udalosti vo východnej a južnej časti Slovenska, kde po výdatných dažďoch voda zaliala aj mnohé pozemky a domy občanov, a to práve preto, lebo v uplynulých rokoch zanedbali čistenie kanalizácií, ba zničili aj povrchové kanále na odtok vody. Prosím, nezopakujme ich chyby, veď počasie je nevyspytateľné aj v našom regióne!

Napriek hospodárskej kríze a neutešenej finančnej situácii našej obce, nezriekli sme sa našich plánov modernizácie a rozvoja Štvrtku na Ostrove. S radosťou oznamujem čitateľom Spravodaja, že sme úspešne dokončili a odovzdali ďalšie dva projekty, ktorými sa uchádzame a podporu z európskych fondov. Ide o projekt na modernizáciu verejného osvetlenia a výmeny lúčov, resp. o projekt na vybudovanie zberného dvora odpadu. Projekty sú vypracované na dobrej úrovni, podľa predbežných rokovaní máme dobrú šancu na to, aby oba projekty boli posúdené pozitívne.

Mám ale ešte jednu, celkom novú dobrú správu pre občanov: v uplynulých dňoch sa rozšírili medzinárodné kontakty našej obce. Po obci Balatonederics sme naviazali kontakt aj s mestom Gyömrő, ktoré sa stal družobným mestom našej obce. Zmluvu o tejto spolupráci sme podpísali

3. júla v šestnásttisícovom meste, ktoré leží neďaleko od Budapešti. Dohoda o spolupráci síce vychádza z obdobných dokumentov a dáva širokú možnosť na vybudovanie družobných stykov v oblasti kultúry a športu, ale dáva aj iné možnosti budovania kontaktov, veď predpokladá úzke vzťahy aj v oblasti turistiky a hospodárskej spolupráce, ba, sú vytvorené podmienky aj na to, aby obe obce spoločne sa uchádzali a granty Európskej únie.

Dohoda o spolupráci družobných obcí obsahuje veľké možnosti aj pre mladú generáciu, majú príležitosť na základe zmluvy nadviazať a utužovať kontakty v rôznych oblastiach života, ale aj na rozvoj tvorivej činnosti. Túto oblasť budú podporovať aj zastupiteľské zbory družobných obcí, lebo sme sa dohodli, že v dvojročných intervaloch vyhlásime súťaž pre mládež od 12 do 18 rokov, v rámci ktorej súťažiaci spracujú miestne historické a spoločenské tradície v rôznych vedných a umeleckých disciplínach, podľa podmienok súťaže. Podľa dohody prvú výzvu tejto súťaže samosprávy uverejnia už na jeseň budúceho roka.

Za organizovanie spolupráce podľa dohody budú zodpovední koordinátori, ktorých vymenúvajú zastupiteľské zbory samostatne. Do spolupráce, samozrejme, môžu sa zapojiť aj jednotlivci, občianske združenia, ako aj miestne inštitúcie, pri čom podľa dohody o spolupráci samosprávy trojročne vyhodnotia najaktívnejších jednotlivcov, alebo skupiny a udelia im spoločnú cenu. Pevne verím, že pri udeľovaní cien samosprávy budú mať ťažkú prácu, keďže mnohí naši občania, ale aj kolektívy využijú túto novú možnosť spolupráce, a o aktívnych ľudí nebude nuda. Rád by som ešte pripomenul, že táto nová dohoda o spolupráci družobných obcí nemá žiadny vplyv na pestovanie a rozvoj družobných stykov s doterajšími našimi priateľmi v obce Balatonederics.

Péter Óry, starosta obce

Úprimná vďaka

Obecné zastupiteľstvo Štvrtku na Ostrove s úctou ďakuje Jozefovi Hamarovi, že bezodplatne vybudoval na našej základnej škole bezpečnostný systém, ako aj bratislavskému ústrediu Baumaxu, ktoré darovaním interiérových farieb prispelo k zveladení našej školy.

Školský rok plný zážitkov

Ani sme sa nenazdali a školský rok 2009/2010 končí. Školský rok, ktorý priniesol druhý rok školskej reformy, rok, ktorý priniesol veľa diskusií o vlastenectve, o štátnej spolupatričnosti, ale aj rok problémov s učebnicami, ktoré prišli neskôr, ako sa očakávalo.

Bol to však aj rok, v ktorom sme sa snažili pripraviť pre našich žiakov čo najviac hlbokých zážitkov z rôznych foriem vyučovania, aby chodili do školy s radosťou. Moje poďakovanie patrí pani učiteľkám a pani vychovávateľke za obetavosť, s akou po celý školský rok pristupovali k všetkým akciám a úlohám, ktoré sme pripravovali pre našich žiakov – či už v školskom klube, alebo počas vyučovania. Myslím si, že všetci sme zažili školský rok plný nezabudnuteľných zážitkov a akcií. Veď počas celého roka sme využívali vo vyučovaní aj rôzne tematické dni, ako napríklad Deň vody – aby sme si vážili vodu, ako jeden z najcennejších darov prírody –, alebo Deň Zeme – venovaný tomu, ako si máme vážiť cenné dary poskytované našou Zemou, a ako pomôcť so svojou malou troškou pri jej záchrane. V rámci mesiaca správnej výživy sme si pripravili vlastný deň, a to Deň jablka, venovaný zdravej výžive, ale predovšetkým rôznym formám využitia tohto zdravého a stále dostupného ovocia. Ďalšími akciami – ako napríklad opekačka, Halloween alebo tvorivé dielne – sme utužovali naše dobré vzťahy s miestnou Základnou školou s vyučovacím jazykom maďarským.

Za účasti a aktívnej pomoci rodičov sme zorganizovali tvorivé dielničky, na ktorých sme sa snažili priblížiť deťom rôzne výtvarné techniky, a – samozrejme – zabezpečili

sme pre nich aj to, aby ich mohli vyskúšať v praxi. Netradičné vyučovanie sme využili aj v rámci dopravnej výchovy, keď sme zrealizovali návštevu dopravného ihriska, kde si žiaci mohli vyskúšať v praxi svoje teoretické vedomosti, nadobudnuté aj na akciách, organizovaných z príležitosti Dňa dopravy. Okrem toho sa nám podarilo zefektívniť výučbu informatiky, čoho základom bola úplná rekonštrukcia učebne a jej doplnenie novými počítačmi. Za finančnej podpory rodičov a Obecného úradu vo Štvrtku na Ostrove sa nám podarilo zabezpečiť odkladacie skrinky pre prvé dva ročníky.

Samozrejme vzdelávali sme sa aj v kultúrnej oblasti. Navštívili sme Štátne bábkové divadlo v Bratislave, neskôr zase herci navštívili našu školu, aby nám prístupným spôsobom priblížili tvorbu svetoznámeho skladateľa Johanna Amadea Mozarta cez jeho dielo Bastien a Bastienka. Navštívila nás aj historické tradície pestujúca skupina, ktorá nám teoreticky aj prakticky predstavila život Húnov v dávno minulých časoch. Ako darček pre rodičov sme pripravili dve

vystúpenia, jedno s tematikou vianočných sviatkov a druhé ku Dňu matiek.

Pred koncom školského roka sme zorganizovali koncoročný výlet do Čierneho Balogu. Včas ráno s poriadnou cestovnou horúčkou, veľkým očakávaním a dobrou náladou sme nasadli do autobusu a vydali sa na dlhú cestu. V autobuse to vyzeralo ako na priadnej oslave. Každý vybaloval čo mu mama nabalila – od obložených chlebičkov cez keksíkov, cukríkov a tyčieniek až po džúsy. V tejto atmosfére nám cesta rýchlo ubehla, možno poniektorí ani neskonzumovali všetko, čo vybalili a už sme vystupovali v Čiernom Balogu. Prvou zastávkou boli environmentálne hry, počas ktorých sme sa dozvedeli veľa zaujímavostí o živote zvierat v prírode, a na základe nových poznatkov sme si precvičili základné zmysly, ako hmat a chuť. Následne sme sa odviezli so starou železničkou do skanzenu, avšak počasie nám neprialo, tak namiesto skanzenu v prírode sme absolvovali návštevu nádhornej Bystrianskej jaskyne.

Na úplný záver roka sme si pripravili hru na obchodníkov a obchodníčok – mali sme napríklad Coop potraviny u Márka, All Toys u Szabiho, Lekáreň u Viktora a Papiernictvo u Evičky – a to všetko preto, aby praktickým, ale hravým spôsobom sme si precvičili vedomosti z oblasti matematiky.

A takto nám ubehol školský rok, zdá sa, veľmi rýchlo, ale úspešne. Možno práve preto sa tešíme už na ten nový, ktorý bude určite tiež plný zážitkov.

Mgr. Viera Hlášová,
riaditeľka

